

DZI LUD

Archiwum

Biblioteka Uniwersytecka

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł 5.00
z dostawą do domu . . . „ 5.50
na prowincji . . . . . „ 5.50
a granicą . . . . . „ 5.00

Cena egz. pojed. w całości Polaca
25 groszy

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCIALISTYCZNEJ

Redakcja i Dyrekcja: Lwów, Sykstuska 21. Tel. w dzień Nr. 24, od godz. 6 wiecior drukarnia 4-96.

Administracja: Lwów, Szajnochy 2.

NAKŁ.: LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

Czek P. K. O. nr. 142.178

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR HAUSNER

Prawo -- podstawą działania Sejmu.

Marsz. tow. Ignacy Daszyński o prawodawczej roli Sejmu.

WARSZAWA, 4-go 12. (tel. wł.). Dziś w południe grono dziennikarzy zwróciło się do marsz. Sejmu z prośbą o wyrażenie swego poglądu na nadchodzącą sesję parlamentarną.

Przewidywać w polityce — odpowiadając tow. Daszyński — wolno na bardzo długi okres czasu. Przewidywać i prorokować, co się stanie jutro byłoby z mojej strony nierozumne.

Natomiast mogę Panom wyjaśnić moje stanowisko w sprawie Sejmu. Będzie się ono mniej więcej pokrywało ze stanowiskiem znacznej ilości posłów sejmowych, tak, iż zdaje mi się, że nie będę ze swoim poglądem odosobniony. Pogląd mój zaś jest bardzo prosty, pozbawiony wszelkich sensacji, a streszcza się on w tem, że w sytuacji w jakiej się znalazł Naród i Państwo, musi być jakiś stały punkt oparcia.

Niepokój powszechny, jaki się dziś wyczuwa jest zupełnie zrozumiały.

Powodem najgłębszym tego niepokoju jest to, że

szeroki ogół Polski nie wie, czy w Polsce utrzyma się prawo, czy jakaś wola poza prawem albo nawet wbrew prawu.

Rozpatrując położenie Sejmu, jako ciała ustawodawczego, muszę powiedzieć, że

Sejm, o ile chce odpowiedzieć swemu zadaniu i swej istocie musi stać na gruncie prawa.

Wolno oczywiście powiedzieć, że siła i przemoc mogą usunąć prawo. To jest prawda. W czasie wojny lub w czasie rewolucji. To są dwa okresy w których nie panuje prawo tylko przemoc. Ponieważ nie mamy

wojny ani rewolucji przeto nie ma dla ciała prawodawczego innego gruntu, jak grunt prawa i *grunt ten zawiera w sobie równocześnie maksimum siły.*

Dlatego proszę Panów, znając moc prawa,

ja i — przypuszczam — ogromna większość Sejmu — nie opuścimy gruntu prawnego.

Wszelkie pogłoski o jakiejś innej drodze, na którąby wszedł Sejm, a specjalnie ja, jako jego marszałek, należą do dziedziny wymysłów czyśto polityczno-konjunkturalnej natury.

Cały niezdrowy romantyzm głupców, nierozumiejących potęgi prawa, wysila się od szeregu miesięcy na kombinacje, w których Sejmowi od czasu do czasu wyznaczają drogę bez prawa. Wszelkie te kombinacje są zupełnym nonsensem, albowiem *Sejm któryby opuścił grunt prawny, straciłby swoją siłę.*

Sejm nie ma wojska, ani administracji, ani pieniędzy do swojej dyspozycji, nie ma żadnych elementów innych prócz prawa.

I jeżeli o to chodzi, jak ja patrzę na sytuację, to jeszcze raz powiadam, że dla Sejmu nie ma innego gruntu i innej drogi, jak grunt prawa i droga prawa.

To jest wszystko, co chciałem Panom powiedzieć.

Prawdopodobnie ktoś będzie chciał wziąć pod uwagę, że dla społeczeństwa 30 milionów, prawo — jako siła przeciwstawiająca anarchii ma wielkie znaczenie.

A nie tylko dla 30 milionów Polaków, ale

dla znacznie większej ilości milionów narodów cywilizowa-

nych nie będzie rzeczą obojętną — czy polskie ciało prawodawcze stoi na gruncie prawa czy nie.

— Dla całej opinii słowa p. marszałka będą miały znaczenie orientacyjne, są jednak wyrażane z pewnych stron wątpliwości, czy Sejm potrafi podjąć zadaniom, które go czekają? Czy p. marszałek podziela te wątpliwości?

— Jeżeli Sejm będzie miał czas — nic nie stoi na przeszkodzie, aby wszystkie te zadania wypełnić. Ale są to już szczegóły nie ode mnie zależne.

Jako marszałek Sejmu wiem tylko na przykład, że jeśli Sejm da mi wotum nieufności większością głosów, to w tej samej sekundzie składam swój urząd marszałka.

Marszałek mniejszości jest bowiem nonsensem i sądzę, że tak samo

jeśli rząd dostanie wotum nieufności, choćby tylko jednym głosem większości, to — zgodnie z artykułem 58 Konstytucji, wcale którego Rada Ministrów i kazay minister z osobna ustępują na żądanie Sejmu, rząd w tejże minucie powinien udać się do p. Prezydenta Rzeczypospolitej i oświadczyć mu jakie jest stanowisko Sejmu.

Ja tak sądzę. Mogę bowiem i muszę stać jedynie na stanowisku prawa.

Nowy rząd w Belgii.

BRUKSELA, 4. 12. (Pat). Gaspar złożył dziś królowi w ciągu popołudnia listę nowego gabinetu.

Co najważniejsze?

Pod względem gospodarczym jest w państwie coraz gorzej. Stwierdzają to zgodnie sprawozdania oficjalne Instytutu badania konjunktur gospodarczych, Banku Gosp. Krajowego, Dewey'a i inne. Wbrew głoszonemu przez pp. ministrów optymizmowi, stan rzeczy z każdym dniem się pogarsza. I jeżeli już w czerwcu marsz. sejm *Daszyński* zwracał marsz. Piłsudskiemu uwagę na *groźny stan gospodarczy* i potrzebę *zmiany systemu rządzenia* państwem, aby grożącej katastrofie skutecznie się przeciwstawić, to następne miesiące trafność tych przewidywań niestety w całości potwierdziły. Marsz. Piłsudski zlekceważył wówczas ten głos przestrogi i temu zlekceważeniu dał głośny wyraz we wrześniu w artykule o „gasnącym świecie“.

Istotnie *gasnie* od dłuższego czasu w Polsce dobrobyt obywatelski, *gasnie życie ekonomiczne*. I w tym stanie rzeczy rząd zaniedbał wszelkich kroków, aby postępującemu zanikowi życia ekonomicznego się przeciwstawić.

System rządzenia państwem jest tego rodzaju, że nie daje siły rządowi na wewnątrz, a osłabia pozycję państwa w stosunkach międzynarodowych. Brak rządu w Polsce wy-

rastającego z woli narodu, mającego oparcie w większości parlamentu, czyni stosunki polityczne takimi, że pod każdym względem odbija się to ujemnie.

I gdy naoszedł termin obrad sesji sejmowej nad ułożeniem nowego budżetu państwowego, rząd, jako lekarstwo na wszystkie powyższe niedomagania, jako konieczność państwową wysunął, *zmianę konstytucji*. I to zmianę raczej papierową, bo jak się to publicznie stwierdza, w tej zmianie chodzi tylko o *zalegalizowanie* faktycznego stanu rzeczy, który przejawia się głównie w nieodpowiedzialności władzy wykonawczej przed parlamentem.

Sprawa zmiany konstytucji jest zagadnieniem bardzo ważnym i nikt z czynników politycznych od pracy nad nim się nie uchyla.

Zapytać tylko trzeba, czy zmiana konstytucji jest tym *najważniejszym* zagadnieniem, którego załatwienie usunie wszystko zło, które takim ciężarem spadło na państwo i barki społeczeństwa. Skoro obecnie władza wykonawcza rządu, jakgdyby nowa, przez sfery rządzące propagowana konstytucja, już obowiązywała, skoro od lat niemal trzech temu nieoglądającemu się na sejm rządze-

niu nikt nie przeszkadza i mimo to, a raczej właśnie dlatego jest źle i coraz gorzej, to *nie* w potrzebie zmiany konstytucji tkwi istota rzeczy. Przeciwnie system, który się chce przepisem konstytucyjnym zalegalizować i utrwalić, doprowadził do obecnych rezultatów.

Powolywanie się na to, że *przed* majem 1926 z winy konstytucji obecnej było źle, obala fakt, że *po* maju, przy nieoglądaniu się na konstytucję, nie jest lepiej.

To wszystko dowodzi, że problem konstytucyjny w dążeniu do poprawy stosunków odgrywa rolę drugorzędną. Dlatego sprawa zmiany ustroju powinna być załatwiana w zupełnej *niezależności* od spraw bieżącej polityki państwowej.

Sprawa budżetu i jego szanowania przez rząd, sprawa *przekroczeń* budżetowych i ich celowości, sprawa restrzygnięcia obowiązujących ustaw wogóle sprawa systemu rządzenia, oto zagadnienia, które wysuwają się na pierwszy plan życia państwowego i od nich rozstrzygnięcia zależy, czy sytuacja polityczna i gospodarcza — zmieni się na lepszą.

Rozwikłanie tego trudnego problemu leży w rozpoczynających się obradach sejm. Do nich też całe społeczeństwo przywiązuje wielką wagę.

—o—

CHR. ENGELSTOFT.

Obiecała.

W izbie było całkiem cicho. Ekspedjent pocztowy Feddersen umierał. Pani Małgorzata chodziła po izbie na palcach, ocierając sobie oczy. Płakała.

Jaka była często okrutna i jak krzyczała na Jana. Jeszcze miesiąca niema, jak go uderzyła w twarz i wybiła mu dwa przednie zęby. A teraz leży biedaczysko i umiera.

— Małgoś! — zawołał z największym wysiłkiem.

Uklękła obok niego przed łóżkiem.

— Małgoś, przyrzeknij mi, że jak umrę, poszukasz sobie drugiego męża...

— Nigdy! — odpowiedziała stanowczo.

— Dla naszych dzieci — prosił. — Nasze wdowy po urzędnikach mają takie liche zaopatrzenie.

— Jaśku! Nigdy! Jaśku!

— Czy byłem taki zły dla...

Nie mógł już więcej mówić, patrzył tylko błagalnie gasnącemi oczyma.

Zasnął na wieki. Zamknęła mu oczy i przysięgła sobie w duszy,

że wszystko uczyni, co będzie w jej mocy, ażeby życzenie jego spełnić.

Ale nie będzie to łatwe. Nie jest już młoda, nie łagodna, zeruje silnie jeanyim okiem, ma dwoje dzieci...

Ekspedjent został pochowany. Małgorzata myślała o tem, że trzeba by dać oko zoperować, ale potem postanowiła założyć pensjonat. Była gospodarną, umiała dobrze gotować, wiezioną przy tem dobrze, że droga do serca mężczyzny prowadzi przez żołądek.

Pensjonat odrazu się rozwinął. — Ale przez cały rok nie mogła się zdecydować, a panowie pensjonariusze również nie rozpoczynali pierwszych kroków.

Wieczór, gdy się kładła do łóżka, patrzyła w ciemność i mawiała:

— Jaśku, nie zapominam o swem przyrzeczeniu i uczynię wszystko, co będę mogła.

Prokurator Schröder wprowadził się w marcu. Był to mały, tęgi, starszawy mężczyzna.

Zauważył z miejsca, że mu jedzenie smakuje, brał zwykle po dwie porcje każdego dnia i okazywał zadowolony.

Był kawalerem i miał trzysta koron duńskich pensji miesięcznej, nie

miał żadnych długów i nie nie odpowiadał, gdy się z nim kłóciła. Był strasznie brzydki i beznadziejnie nuący. Ale dzieci koniecznie potrzebowały ojca. Zdecydowana ostatecznie powiedziała raz do siebie energicznie:

— Jaśku, teraz dotrzymam przyrzeczenia, które ci złożyłam w głębi duszy.

Zaczęła mówić do prokuratora „Krzysztofie“, uśmiechając się do niego wzięcznie. Pytała dzieci, jak się im pooba.

— Idjota!

— Ma obrzydliwą brodawkę na nosie — zauważyła Alwiła. Lecz oboje byli zdania, że jest uosobieniem miłości.

Gdy mieszkańcy pensjonatu udali się do swych pokojów, pani Małgorzata usiadła na kanapie u Schroedera, popijając swą kawusie.

— Jutro będą poziomki, pierwsze poziomki, Krzysztofie.

Zamlaskał głośno językiem i śmiejąc się, rzekł:

— Bardzo dziękuję, Małgorzato.

Ale spostrzegłszy jej dziwne spojrzenie, dodał:

— Przepraszam, pani Feddersen.

(Dok. nast.)

To i owo.

Jest jeden, jednolity rząd, ale są różni ministrowie. Trudno, kilkanaście mózgów przemienić na jeden, trudno, żeby wszyscy ludzie myśleli to samo. Tak i z ministrami. — Wczoraj mówił jeden to, dziś inny mówi tamto, jutro znowu inny będzie mówił inaczej. Jeden ostro, drugi bardzo ostro, i optymistycznie, trzeci, pomijając pewne aluzje, mówił rzeczowo, pokojowo ale nie bez pesymizmu. Trudno i darmo. Różni ludzie, różne charaktery, różne na świat spojrzenie.

Przed tygodniem minister spraw wewnętrznych Składkowski mówił w Łodzi o samorządach. Twierdził, że miasta i miasteczka w Polsce rozwinęły się w ciągu 10 lat nadzwyczajnie. Elektryfikacja, kanalizacja, rzeźnie, hale targowe, uporządkowane drogi jednym słowem rozmaite, rozkwit!

A minister przemysłu i handlu Kwiatkowski, który nie tak dawno był jeszcze pełen optymizmu przemawiał ub. niedzieli w teatrze lwowskim i mówił o szeregowej sytuacji gospodarczej naszego państwa, podkreślał pewną paralogizmność tego zagadnienia.

„Oto więc n. p. posiadamy państwo o wielkim obszarze, gdzie prawie każdy zakątek woła o zorganizowaną pracę ludzką. Zaniedbane drogi, nieuporządkowane nieregulowane rzeki, częste klęski powodzi, podupadłe miasta i miasteczka, bez ulic, bez planów regulacyjnych, bez kanalizacji, wodociągów, oświetlenia, bez budynków publicznych, zaniedbane gospodarstwa rolne, rozarobnione i niezmielowane, wielkie przestrzenie bagien i nieużytków, nierozbudowane linie komunikacyjne i t. d. — wszystko to domaga się celowej, systematycznej, programowej pracy ludzkiej.“

Jak paradoks, to paradoks...

P. min. Kwiatkowski, człowiek widzący trzeźwy, mówił otwarcie o położeniu chłopów

Zwyż milion gospodarstw rolnych w Polsce (a zatem około 5 milionów ludzi) pracuje na obszarze od 1 do 5 ha na pojedyncze gospodarstwo. Ich zadania wyczerpują się w pracy kilkuset godzin w ciągu roku. W ten sposób wielka część ludności jest pozbawiona nie tylko możliwości produkowania kapitału, ale nawet z obycia dla siebie i swych najbliższych znośnych warunków życia. Na chwilę bieżącą zostały niejako wszystkie możliwości przed tą wielomilionową rzeszą ludności, szczególnie zamknięte.

Nakreślone warunki i zjawiska powodują niestosunkowo niską konsumpcję wszelkich wyrobów i produktów na łow ludności.

Taka jest sytuacja w ocenie człowieka trzeźwego. My stwierdzaliśmy niejednokrotnie to samo, ale za to spotykał nas też niejednokrotnie zarzut, że przesadzamy, malując na czarno to, co jest białe.

A co teraz na to wszystko „radosna twórczość“?

W parlamencie węgierskim odbyła się niedawno dyskusja w sprawie nowej wojskowej ustawy karnej. Opozycja, jak wiadomo, gwałtownie występowała przeciw temu projektowi, uważając go za sprzeczny z demokracją, tembardziej, że ustawa zapewniała znaczne przywileje oficerom. Nowy minister spraw wojskowych Gömbös bronił projektu prawdziwie po wojskowemu i podkreślał, że mundur wojskowy jest „widomym znakiem suwerenności państwa“. Na to odpowiedział mu jeden z „posłów demokratycznych, że parlament jest nie tylko „widomym znakiem“ ale rzeczywistym przedstawicielem suwerenności państwa. Usłyszawszy to minister zareplikował

w oryginalny sposób. Powiedział, że nie miałby nic przeciw temu, gdyby członkowie parlamentu dla podniesienia swego wyglądu również otrzymali mundur.

Pomyślecie, Mundury dla posłów. Wzdług grup — no i przekonani byliby mundury zielone, niebieskie, szare i t. d. I słusznie ktoś pyta: Jakby to było z rangami, gwiazdkami i innymi dysfunkcjami wojskowymi. W każdym razie pomył jest. Możeby tak inne państwa, gdzie panuje dyktatura a parlament jest parodią wzięły sobie za wzór pomysły ministra węgierskiego? Umunkturowani parlamentarzyści!

W Kasie chorych biją pacjentów.

Wczoraj na oddziale Zanderowskiej Kasy chorych pacjent Bazyli W. został spoliczkowany i dołkliwe poturbowany przez masażystę Hartmana i jego pomocnika niejakiego Łabę. Ten ostatni został przyjęty do Kasy chorych przez obecnego zarząd, a poprzednio był poliejantem. Obaj funkcjonariusze są gwałtownymi rewolucjonistami, co tak dołkliwe odbija się na chorych.

W niedzielę, dnia 8. b. m. odbędzie się w sali P. P. S. we Lwowie przy ul. Rutowskiego 23. II. p.

AKADEMJA INAUGURACYJNA

ZWIĄZKU MŁODZIEŻY SOCJALISTYCZNEJ.

WSTĘP WOLNY.

WSTĘP WOLNY.

Rugi w Związku Kas chorych.

W Okręgowym Związku Kas Chorych we Lwowie został zwolniony przez komisarza Schmala ze stanowiska dyrektora Bohdan Żuławski, major w rezerwie, który ma za sobą siedm lat służby wojskowej w czasie wojny. Zwolniono go bez podania motywów, z tem, że „nie reflektuje się na jego współpracę“. Rzeczywiście w dobranym przez p. Schmala zespole „współpraca dla każdego przy zwoitego człowieka byłaby bardzo trudna, ale ta sprawa nie będzie tak prosto załatwiona, jak to sobie Schmal wyobraża. Istnieją pewne nabyte prawa, których gwałcić nie wolno.

Wczorajszy „Dziennik Lwowski“ donosi też, że w tymże Związku mianowano naczelnym lekarzem niejakiego ura Szumskiego. O ile nam wiadomo stanowisko to dotąd nie jest wolne i zajmuje chwilowo chory dr. Wacław Seidl. Dotychczas był taki zwyczaj, że nikt nie przyjmował stanowiska, dopóki nie było wolne. Uważali na to bardzo ludzie inteligentni. W tym wypadku tę zasadę pominięto. Dra Seidla po wyzdrowieniu czeka, widać brak miejsca. Spotka się z tem po kilkudziesięciu latach

ciężkiej pracy publicznej, która mu nie dała żadnego zabezpieczenia starości.

Takie załatwianie się z ludźmi, którzy w swym życiu niejedną piękną kartę mają za sobą, tylko w społeczeństwie zupełnie zmarniałem nie spotkałoby się z protestem. Od decyzji Schmalów, Ochmanów, Nadziej i itp. nie może to zależeć.

OLLESCHAU

kuracyjne najlepsze.

Czy likwidacja dyktatury w Jugosławii?

BIAŁOGROD, 4. 12. (AW). Krążą tu sensacyjne pogłoski na temat likwidacji dyktatury i powrotu do parlamentaryzmu. — Gen. Żywkowicz w dniu urodzin króla miałby według tych wersji otrzymać bardzo wysokie stanowisko komendanta czynnego armii, które już od szeregu lat nie było obsadzone. Jeśliby nominacja ta nastąpiła, wówczas powierzono by misję tworzenia rządu posłowi w Berlinie Walupki zowi. Mówią jednak, że ten ostatni powołany zostanie w charakterze ministra spraw zag.

„OLKA” tanio najtrwalsze pończochy, rękawiczki, trykotaże **Rynek 35**

W przededniu obrad Sejmu.

WARSZAWA, 4-go 12. (A. W.). Dnia 5. o godz. 10-tej rano odbędzie się posiedzenie prezydium B. B. W. R. Na godz. 11-tą zwołano posiedzenie plenarne tego klubu.

WARSZAWA, 4-go 12. (A. W.). Prasa podaje szereg domysłów na temat przebiegu jutrzejszego dnia, przyczem pojawia się pogłoska o powołaniu nowego rządu z jednej strony z min. Prystorem, z drugiej zaś z gen. Sosnkowskim na czele. Dalej gubiąca się w domysłach prasa przypuszcza, że w razie uchwalenia wotum nieufności nastąpi rozwiązanie Sejmu i rozpisanie nowych wyborów, wglęnie plebiscyt.

Najbliższe posiedzenie Senatu.

WARSZAWA, 4-go 12. (A. W.). Najbliższe posiedzenie plenarne Senatu odbędzie się w dniu 11. bm. Ścisły termin zwołania Senatu ustalony będzie po powrocie marsz. Senatu p. Szymańskiego z Estonii. — Przyjeździe marsz. Szymańskiego należy oczekiwać 5 bm. względnie 6 bm. w piątek.

Uchwały Klubu Narodow.

WARSZAWA, 4-go 12. (A. W.). Dziś w gmachu Sejmu toczyły się obrady plenarne Klubu Narodowego. Obrady te dotyczyły taktyki Klubu w związku z mającą się rozpocząć 5. bm. sesją sejmową. M. in. postanowiono, że Klub Narodowy zgłoszonego przez Centrolew wniosku o wotum nieufności rządowi nie podpisze, natomiast głosować będzie za wnioskiem. Również postanowiono wniesienie nagłego wniosku domagającego się aby w razie odroczenia sekcji sejmowej odroczone był również termin uchwalenia budżetu o taką samą ilość czasu.

Z kraju i ze świata.

Kronika telegraficzna.

WARSZAWA. Dziś w kościele św. Krzyża o. było się uroczyste odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej, poza którą w puszcze marmurowej złożono serce w. kł. o. pisarza Władysława Reymona.

KRAKÓW. Jak się o. wia.ujemy w. m. i. e. s. e. zlikwidowanego teatru rewjowego „Gong” w najbliższą obotę zaczyna swą działalność nowy teatrzyk artystyczny pod nazwą „Pantera” pod dyrekcją i reżyserją p. Wołowskiego.

PARYŻ. Niewykryci do. g. t. s. r. a. w. e. y. w. i. a. m. a. l. i. s. e. o. b. u. d. y. n. ó. w. b. i. u. r. a. p. o. z. ł. o. w. e. g. o. p. r. z. y. r. u. c. B. a. s. t. i. l. l. e. g. z. i. e. r. o. z. p. r. u. k. i. k. a. s. e. o. g. n. i. o. t. r. w. a. j. a. i. z. r. a. b. o. w. a. l. i. p. o. n. a. d. 300.000 fr. Śledztwo nie dało wyników.

Exposé p. Matuszewskiego.

WARSZAWA, 4-go 12. (tel. wł.). Wygłoszenie expose budżetowego przez p. Matuszewskiego dnia 5 b. m. zostało podobno zdecydowane ostatecznie. Expose ma być bardzo obszerne i zawierać ponad 20 stron pisma maszynowego.

11 nowych posłów.

WARSZAWA, 4-go 12. (tel. wł.). Na otwarciu sesji sejmowej złożyc ma ślubowanie poselskie 11 nowych posłów.

Kronika polityczna.

OBPRAWA KOMENDANTÓW POLICJI PAŃSTW.

WARSZAWA. „Wieczór Warszawski” informuje, że w związku z koniecznością utrzymania ładu i porządku na terenie całego państwa w dn. 5. bm. porzuciono szereg zarządzeń. Wczoraj w Gł. Komendzie P. P. w Warszawie o. była się o. l. p. r. a. w. a. p. o. w. i. a. t. o. w. y. c. h. k. o. m. e. n. d. a. n. t. ó. w. P. P. Komendanci ci po o. l. p. r. a. w. i. e. o. z. y. m. a. l. i. r. o. z. k. a. z. o. p. u. s. z. e. z. e. n. i. a. W. a. r. s. z. a. w. y. n. i. e. w. ł. o. c. z. n. i. e. b. y. m. o. g. l. i. j. u. ż. 5. b. m. z. n. a. l. e. ż. e. s. i.ę. n. a. s. w. y. c. h. p. o. s. t. e. r. u. n. k. a. c. h.

PULKOWNIK W KOLEJNICTWIE.

WARSZAWA. Wicedyrektorem Dy. r. k. e. i. w. a. r. s. z. a. w. s. k. i. e. j. k. o. l. e. j. i. p. a. Ń. s. t. w. z. o. s. t. a. ł. n. i. a. n. o. w. a. n. y. w. m. i. e. j. s. c. e. p. l. i. j. a. k. o. w. k. i. e. g. o. k. i. c. y. p. r. e. s. z. e. d. i.ł. w. s. t. a. n. s. p. o. c. z. y. n. k. u. p. p.ł. k. i. n. ż. A. l. e. k. s. B. o. l. k. o. w. s. k. i. s. z. e. ł. k. o. m. u. n. i. k. a. c. i. w. o. j. s. k. o. w. e. j. p. r. z. y. s. z. a. b. i. e. g. ł. ó. w. n. y. m.

Sprawa reformy konstytucji austriackiej przed kompromisowem załatwieniem.

Austrjacka pożyczka inwestycyjna.

WIEN, 4. 12. (AW). W ciągu dnia dzisiejszego w sytuacji wewnętrzno - politycznej za. n. a. c. y. ł. i. s. i.ę. s. t. a. n. o. w. c. z. y. z. w. r. o. t. n. a. l. e. p. s. z. e. R. o. k. o. w. a. Ń. j. e. s. z. c. h. e. n. i. e. u. k. o. Ń. c. z. o. n. o. i. s. t. n. i. e. j. e. d. n. a. k. p. e. w. n. o. ś. c. k. o. m. p. r. o. m. i. s. o. w. e. g. o. z. a. ł. a. t. w. i. e. n. i. a. s. p. r. a. w. y. r. e. f. o. r. m. y. k. o. n. s. t. y. t. u. c. y. j. i.

WIEN, 4. 12. (AW). W tutejszych kołach politycznych omawiają bardzo żywo projekt podróży politycznej kanc. Schobera, który po załatwieniu sprawy reformy konstytucji zamierza pojąć ewent. akcję w sprawie zrealizowania austriackiej pożyczki inwestycyjnej.

Przyczyny zamieszek palestyńskich.

JEROZOLIMA, 4. 12. (A. W.). Wielki Mufti w Jerozolimie oświadczył, iż powodem ostatnich zamieszek arabskich było jedynie i tylko

niedotrzymanie przez rząd angielski przyrzeczeń, złożonych Arabom w czasie wojny światowej.

Konflikt sowiecko-chiński w fazie likwidacji.

WIEN. Pisma tutejsze donoszą z Moskwy, że konflikt na kolei wschodnio - chińskiej można uważać za zlikwidowany. Przedstawiciel Sowietów Simonowski oraz przedstawiciel prowizorycznego rządu m. k. d. Tsaj podpisali umowę, w myśl której zobowiązują się uszanować w całej pełni układ z r. 1924. dotyczący tej kolei. Znaczy to, że wspólny, rosyjsko-chiński zarząd tej kolei zostaje zreaktywowany.

AFRONT DYPLOMATYCZNY SOWIETÓW.

WASZYNGTON, 4. 12. (AW). Odpowiedź sowiecka na notę amerykańską odrzucająca wszelką interwencję dyplomatyczną Stanów Zjednoczonych, wywołała tu wielkie wrażenie. Opinia publiczna uważa tę notę za niestudowany afront dyplomatyczny ze strony Sowietów. Jak słychać rząd Stanów Zjednoczonych pozostawi notę sowiecką bez odpowiedzi.

300 BIAŁOGWARDZISTÓW R. Z. TRZELANO.

MOSKWA, 4. 12. (AW). Jak wynika z komunikatu dowództwa czerwonej armii na dalekim Wschodzie 300 rosyjskich białogwardzistów wziętych do niewoli podczas ostatnich walk sowiecko-chińskich po przeprowadzonym przez GPU do. h. o. d. z. e. n. i. u. r. o. z. s. t. r. e. l. a. n. o. w. C. z. y. e. i. e.

BUNT WŚRÓD CHIŃSKICH WOJSK RZĄDOWYCH.

LONDYN, 4. 12. (AW). Według doniesień z Szanghaju jeden z pułków 24 dywizji w Pukou, końcowej stacji kolei Tientsin - Pukou odmówił posłuszeństwa. — Zbuntowani żołnierze rozbili się po mieście, rabując mieszkańców i plądrując domy. Z oddziałami Czang-Fa Weja pod Kantonem toczono się zacięte walki, przyczem Czang-Fa-Wej zgłosił już zajęcie okręgu San-Szui w odległości 50 mil od Kantonu.

Wielki Kongres pracowników państwowych obradować będzie dnia 8 grudnia b. r.

Wezmą w nim udział przedstawiciele 400.000 pracowników

W dniu 29. b. m. odbyło się zebranie przedstawicieli 30 organizacji pracowników państwowych i samorządowych w sprawie organizacji Kongresu w dn. 8. grudnia r. z.

Obradom przewodniczyli tow. Raabe i inż. Lopuszański.

Reprezentowane były między innymi Związki Komunikacyjne: Zw. Zaw. Pr. Kolejowych, Zjedn. Kol. Polsk. Zw. Zaw. Maszyn Kolej., Zw. Urz. Kol., Zw. Druż. Kondukt., Zw. Prac. Poczty, Tel. i Teleg., Zw. Niż. Funke. Poczty, obejmujące ponad 200 tysięcy pracowników przedsiębiorstw państwowych. Związki Pracowników Administracyjnych zarówno wyższych jak i niższych; Stow. Urz. Państw., Zw. Prac. Wież., Zw. Zaw. Leśn., Zw. Stow. Urz. Państw. z akademią kiem wykształceniem, Centr. Zw. Zrzesz. Urzęd. Sądow., Związki Wojewódzkie i Dzielnicowe różnych grup pracowników państwowych i samorządowych Małopolski, Śląska i Poznańskiego, znajdujące się w Ogólnym Zrzeszeniu Związków Prac. Państw. i Samorz. wreszcie Zw. Niż. Funke. Państw., związki nauczycielskie; Zw. Pol. Naucz. Szkół Powsz., Zw. Zaw. Naucz. Szkół Średnich., Tow. Naucz. Szkół Średn., i Wyższ., Stow. Chrześc.-Nar. Naucz.

Te związki rozporządzają prawie 200 tysięczną ilością członków.

Całkowita jedynomyślność, z jaką zapadały uchwały, dają gwarancję, że obrady Kongresu nacechowane będą powagą i dokładnym ujęciem wszystkich zasadniczych zagadnień, nurtujących świat pracowniczy.

Uchwalono poruszyć na Kongresie w

oddzielnych referatach: programatykę pracowników kolejowych, pocztowych i nauczycieli; sprawy uposażeń,owe, dotyczące ogólni pracowników państwowych, w szczególności konieczność natychmiastowej doraźnej poprawy uposażeń poza wykazaniem potrzeby zasadniczego uregulowania tej kwestji w czasie najbliższym; ubezpie-

czenia społeczne, zagadnienia związane z położeniem materialnym i ustawodawstwem niższych funkcjonariuszów samorządowych.

Obradujący w dniu 29. b. m. Komitet Kongresu powołał do życia następujące instytucje, związane z jego organizacją:

1) Prezydjum Komitetu Kongresu, w skład którego weszli przedstawiciele obu Central.

2) Biuro Komitetu Organizacyjnego, mieszczące się w lokalu Zw. Zaw. Maszynistów przy ul. Chmielnej 9, tel. 195-28, czynne codziennie od 6-9 pp.

3) Biuro Referatowe.

4) Biuro prasowe i inne.

Socjalista rosyjski o Rosji Stalina.

W tych dniach odbył się w Paryżu odczyt przewodzący socjal-demokratów rosyjskich R. A. Abramowicza, na temat obecnej sytuacji w Rosji sowieckiej. Szczególnie zainteresowanie wśród słuchaczy, wywołała zwłaszcza ta część odczytu, w której prelegent dał charakterystykę t. zw. „kursu stalinowskiego“ w obecnej polityce wewnętrznej ZSSR.

Była chwila — powiada Abramowicz — — kiedy Trocki z łatwością mógł obalić Stalina. Za Trockim stała armja, za Trockim stała większość społeczeństwa. Ale nieszczęście Trockiego polegało na tem, że znał on zbyt dokładnie historję rewolucji francuskiej. Trocki bał się chwili, kiedy jako zwycięzca wyszedłby z Kremlina, rozentuzjazmowany naród powitałby w nim tryumfatora kontrrewolucji. I dlatego porzucił myśl przewrotu, godząc się raczej na banieję.

Abramowicz przypuszcza, iż takim samym obawom przypisać należy niedawną kapitulację Rykowa, Bucharina i Tomskiego. Ryków jest wprawdzie złowikiem dość słabym, tak że na decyzję jego mogły do pewnego stopnia wpłynąć mo-

tywy natury osobistej, ale Bucharin stanowczo nie jest ani człowiekiem słabym, ani tchórzem. Bucharin jest według słów Abramowicza — prawdziwym fanatykiem, zawsze mającym dobro idei której służy, na oku.

Stalin również zna historję rewolucji francuskiej. Dlatego nie ścina on głów opozycjonistom, lecz poprostu zsyła przeciwników swych na Sybir, lub zagranicę. Wiedzą o tem dobrze opozycjoniści, a dlatego nie popełniają z pewnością wielkiego błędu nie popuszczając, że nie tchórzostwo osobiste, lecz strach przed terdorem, skłonił „bucharinowców“ do kapitulacji. Tak zapatruje się na najnowsze zwycięstwo Stalina leader rosyjskich socjal-demokratów.

BOGOMOŁOW.

MOSKWA, 4. 12. (Pat.). Agencja Tass donosi, że wobec nominacji Bogomołowa na stanowisko radcy ambasady sowieckiej w Londynie, opuszcza on stanowisko posła sowieckiego w Warszawie.

Z Teatru Małego.

„Adwokat i róża“, komedia w 3 aktach J. Szaniawskiego.

Smutną, ale pogodną mądrość życia zoobyl bohater sztuki, wcześniej, niż zmierzch życia osnuł go gęstem swem przedziwem. Nie miał szczęścia: nie dała mu radości ni zadowolenia rzeczywistość istnienia — więc wznosił się ponad nią, stworzył sobie świat inny, czystszy, i piękniejszy... zamknął się w ogrodzie róż i oddał się bez reszty kultywowaniu i doskonaleniu ich form, kolorów i zapachu, by coraz czarowniejsze stawały się ich zjawy. I w tym ogrodzie, gdzie tęczowemi gwiazdami pyszniły się jego róże, w tym kraju — raj, wyniesionym niejako wysoko ponad szorstką, nieraz szarą od przygniatającej pustki, nieraz krwawiącą boleśnie codzienność, pragnął odczekać czy stworzyć w sobie i koło siebie ciche, dobre, zamysłone w czarownej, może nawet mistycznej kontemplacji serce i sens istnienia. Czy je znalazł? Okiełznał namiętność, która na spienionej czer-

wonej fali ponosi ku zatraceniu, przewycięzył surowy ból zawiedzionego serca ludzkiego, aby osiąść radosny smutek, rozkwitający jak zapach, litosnego szafiru i bladej czerwieni pełny, smutek, który jest dłuższą wyzwolenia...

Aż przyszła godzina próby. I to zmaganie się w walce o ostateczne zwycięstwo jest naszkicowaną tylko, nieodmówioną, szeptami i nastrojami zaznaczoną treścią sztuki.

„Złocziej róż“ zakradł się do jego ogrodu, zabrał mu różę życia, ukochaną żonę. Może przez nią kiedyś porzucił swą wspaniałą karierę adwokata, może przez nią zamknął się w costojnym świecie marzenia, w świecie róż. Ale teraz wypadło mu ratować od więzienia tego, który mu zadał bezpośredni cios. Teraz przyszła chwila, gay ta na idealnej, na abstrakcyjnej płaszczyźnie dokonywana praca nad wyzwoleniem zahażycyła szarpiącym sponem o żywe, cotykalnie serce mądrego, więcej jeszcze, dobrego człowieka.

I oto nadszedł cichy, jasny, odbłaskami róż i zachodzącego słońca uśmiechnięty, błogi wieczór... Oto on, zwycięzca, w obliczu wiarołomnej

żony i ucznia, który podobnie jak on zausił hydrę męki, zrodzoną z uczucia splugawionej, czystej miłości, wznosi lampkę wina, by uwielbić piękny, dobry, spokojny wieczór. — Zaglądają radośnie przez ogrodowe kraty róże, miłośnice jego... A duże tych dwóch są jak siostry ich bliźnie...

Był jeszcze jejen... który chciał poc. kierunkiem mistrza hodować róże w jego ogrodzie. Ale załamał się... porwała go fala uwodzącego życia. Więc opuścił ogród róż: nie czuł się goany, nie czuł się na tyle silny, by się poświęcić ich adoracji. Lecz tamci wierzą, że on jeszcze przyjdzie, że wróci do nich...

Oto melancholijna, śliczna w swych miękkich tonach i kolorach bajka o człowieku i różach. Wieje od niej czar spraw i rzeczy, zawieszonych na selecyinach wymiaru, utkanego z promieni róż i promieni serca człowieczego.

Oudawna już nie było tak miłego wieczoru w teatrze. Mistrzowska wprost reżyserja gościa warszawskiego, p. Bryczyńskiego, panowała nie tylko nad tłem całości przez utrzymanie nastroju pod względem deko-

Obrazki moskiewskie.

Za „Vorwärts'em“ powtarzamy kilka charakterystycznych notatek autora, który niecałkowicie powrócił z Rosji i wrażenia swe z Moskwy streszcza w kilku żywych obrazkach.

GAZETY.

We wszystkich stolicach świata można dostać pisma zagraniczne. Tylko nie w Moskwie. Ani niemieckich ani francuskich ani żadnych, w małych kioskach na dworcach i na ulicy widać tylko rosyjskie, sowiecko-rosyjskie. Tylko w hotelu Grand, gdzie schodzą się goście niemieccy leży dziennik niemiecki, którego sprawozdawca jest przychylnie usposobiony dla bolszewików. Naturalnie, że dziennik ten przychodzi z ośmiodniowym opóźnieniem.

FOTOGRAFOWANIE.

Fotografować — wyjaśnia przewodnik — może pan wszystko. W praktyce przedstawia się to inaczej. — Wchodzę do muzeum rewolucji. — Napis: „Aparaty fotograficzne należy zostawić“. W fabryce czekolady: „aparaty fotograficzne oddać“. Można otrzymać pozwolenie na zwiedzenie Kremlu, można też robić zdjęcia. Ale niech ktoś tylko spróbuje sfotografować jakąś ciekawą budowlę lub zardzewiałą, starą armatę — wnet zbliży się czerwonoarmiejec i uczyni uwagę: „Nie wol-

racji i efektów świetlnych, ale i nad grą zespołu. Kreacja Brydzińskiego, jednego może z ostatnich świetnych przedstawicieli stylu klasycznego w grze, narzucała się nieodpartą siłą właśnie dzięki temu molowemu tonowi, który jest duszą całej sztuki. W tej pozornej prymitywności, czy prostocie środków artystycznych, w tej harmonji głosu, ruchów i mimiki tkwiło piękno kreacji i jej przekonująca prawda.

Tensam przekonujący charakter miała gra p. Barwińskiej, ujmującej pozatem niezwykle aparycją. P. Sawicka prezentowała się bez zarzutu; nie zaszkodziłoby trochę mniej koturnowości. P. Lewicka — jak zawsze — na miejscu w roli fertycznej, płochy panienki,

Z panów znakomity w charakterystyce typu Ratschka, bardzo dobry Zabielski. P. Kierczyński nie miał pola do popisu, p. Szyndler dobrzeby zrobił, gdyby się od czasu do czasu próbował charakteryzować i więcej „wychodził z siebie“.

Naogół gra artystów nie zawiodła sztuki, a sztuka nie zawiodła publiczności.

Artur Cwikowski.

no fotografować“. Podczas uroczystości rocznicy rewolucji stoimy na balkonie hotelu na placu teatralnym. Czerwonoarmiejec wpada: „Kto tu fotografował? Tu nie wolno fotografować“.

Taka jest praktyka.

BUMAGA.

Świadczenie, ostemplowany papier (bumaga) panuje wszechwładnie. — Chcesz udać się w podróż do Rosji? Nieskończona ilość pytań na arkuszu papieru musi być trzykrotnie wypełniona. Stosunki rodzinne, cel podróży, referencje w kraju i zagranicą, czy petent był już w Rosji, kiedy, czy walczył po stronie rządu sowieckiego czy przeciw niemu itd — wszystko to musi być trzykrotnie na papierze wypisane.

Poświadczają tu, ile pieniędzy, przywozi ktoś z sobą do Rosji, poświadczają, ile wywozi. Otrzymuje się poświadczenie przy wymianie pieniędzy zagranicznych na ruble, a z powrotem można je zmienić tylko po okazaniu tego poświadczenia, zaopatrzonego w dwa, trzy stemple.

Świadczenie pobytu, świadczenie pozwolenia na wyjazd, karta na chleb karta na mleko — świadczenie — bumaga jest wszystkim.

CENY.

Charakterystyczną różnicę cen u wypukła następujące zdarzenie na stacji granicznej Niogorełoje: szklanka bardzo dobrej herbaty kosztuje tam 14 fenigów, tabliczka czekolady 4 marki 50 fen. (1 marka jest 2 zł 13 gr, czyli licząc na złote tabliczka czekolady kosztowałaby tam przeszło 9 złotych!) W każdym razie czekolada w Moskwie, jest tańsza, tabliczka bowiem kosztuje tam 1'50 do 2 mk. Za jedno jabłko płaci się u prywatnych handlarzy po 20 fen. do 650 fen. (45 gr. do 1 zł. 10 gr. za sztukę!)

Rower kosztuje około 460 mk, pulower w lichym gatunku po 50 mk, bluza robocza 7 mk, czapki 4'50 do 10 mk., koszule męskie od 5 do 12 mk., ubranie męskie średniego gatunku 500 mk.

ZAROBKI.

Zarobki są bardzo rozmaite. Przebieżnie wynoszą około 160 do 200 mk, miesięcznie. „Urzędowo“ płacą po 173 mk. Lekarz specjalista w Leningradzie otrzymuje 220 mk., robotnik rolny od 90 do 100 mk. Specjalista, tj. wykwalifikowany robotnik specjalista zagraniczny 1000 do 2000 mk mies. Niektórzy specjaliści zarabiają jeszcze więcej.

WSZYSTKO NA KARTKI.

Rozmowa z niemieckim fachowym robotnikiem.

Od roku jest w Moskwie. Właśnie powrócił z Berlina, dokąd jeździł po zakupno maszyn niemieckich. — Przedewszystkiem — skarży się na brak mieszkań. Sam zajmuje coppers, osobny pokój, jest to jednak wypadek wyjątkowy. Ci wszyscy bowiem, którzy nie mogą sobie na to pozwolić, duszą się w najciaśniejszych kątach. Są oczywiście starania złagodzenia tej kłębki, ale niema pieniędzy, a to co się robi, jest zaledwie kroplą w morzu.

Zarabia wcale dobrze, tak, że mógł przyjąć kucharkę (za 50 zł. mies.), która mu prowadzi gospodarstwo i stara się o środki żywności.

W ciągu tego jednego roku ceny pocszkowały tam o 30 do 40 proc. Do czego to dojdzie? Złe jest z niewystarczającą ilością środków spożywczych. Wszystko jest zracjonowane. Teraz nawet mleko, którego dorobki wcale nie otrzymują. Pomimo kart muszą ludzie wyciekiwać w ogonkach. Już o 4 nad ranem zaczynają kobiety ustawiać się przed sklepami.

Handel prywatny jest systematycznie „redukowany“. Na rynkach jest o 30 procent mniej prywatnych handlarzy niż przed rokiem, wszystko upaństwowia się.

Robotnik ów nie chce być dłużej w Moskwie. Może jeszcze rok, potem z powrotem do Niemiec.

„BAGNO“.

W swoim muzeum rewolucji bolszewicy przedstawiają owoce rewolucji rosyjskiej — widziane przez ich okulary. W dziale, przedstawiającym działalność rosyjskiej socjalnej demokracji obrazy grupy mienszewickiej zaopatrzone są napisem „Bagno“.

Socjaliści ci, oznaczeni jako „bagny“ przez całe swe życie bądź co bądź walczyli z caratem, byli na wygnaniu, byli skazywani na najcięższe kary. I obecnie, o ile nie przebywają poza granicami swego kraju, siedzą w więzieniach lub na wygnaniu. Ale bolszewicy nazywają ich „bagnem“.

KULT.

Nie tak nie uderza w Moskwie, jak kult osób. Szczególnie podczas uroczystości państwowych ta manja bałwochwalcza przechodzi już w groteskę. W każdym oknie wystawowym niezliczonych sklepów państwowych znajdują się obrazy Lenina, Stalina, Rykowa. Rządziej widać obrazy Marksa, oczywiście nigdzie niema obrazów Bucharina ani Trockiego. Niezliczone medale odznaki, ozdobione wizerunkiem woźów sprzedawane są na niektórych rogach ulic i w sklepach.

Z sali odczytowej.

Kobieta - a sztuki plastyczne

W sali Miejsk. Muzeum Przemysłowego odbył się onegdaj wobec licznie zebranego audytorjum odczyt kustosa tegoż Muzeum prof. H. Cieśli na temat: „Kobieta a sztuki plastyczne“.

Prelegent zaznaczył na wstępie, iż mimo wszelkich różnic psychicznych między kobietą a mężczyzną, działalność kobiety jako twórczyni objawiła się w ostatnich lat dziesiątku tak wybitnie, i jest tak cenną, iż należy jej poświęcić baczną uwagę.

O pracy polskiej kobiety współczesnej dowiedział się szerszy świat raz na Wystawie Paryskiej 1925, drugi raz na Wystawie Poznańskiej jak wiadomo świetnie zaprezentowała sztukę polką Sofia Strzeńska. Wielkiej tej artystce poświęcił prelegent dłuższą uwagę jako talentowi w pełni oryginalnemu pozatem także artystkom występującym na P. W. K.

W Poznaniu na P. W. K. kobieta po raz pierwszy w dziejach Polski wystąpiła solidarnie i okazała własną indywidualność artystyczną.

Obecnie mamy we Lwowie Wystawę produkcji artystycznej lwowskiego Związku Artystek Polskich. Zapewne wszyscy interesujący się sztuką zwiedzili tę Wystawę.

Prof. Cieśla omówił twórczość artystek biorących udział w tej Wystawie, a wyświetlane przezrocza ilustrowały zebranym charakterystyczne cechy dzieł omawianych.

Twórczość kobiet zaznacza się też obecnie wydatnie w sztuce t. zw. stosowanej? przepiękne kilimy i inne wylwory produkcji artystycznej kobiet zwracały powszechną uwagę na Wystawie w Lourrze, i na P. W. K., zwłaszcza warsz. Szkoły Sztuk Pięknych.

Prócz przykładów pięknych wzorów kilimów, okazywał prelegent na ekranie różne okazy przedmiotów sztuki stosowanej projektowanych przez kobiety, także przejawy twórczości kobiet w sprzętarstwie i architekturze.

(m. h.)

Aparat do sztucznego przyspieszania dojrzewania owoców

wynaleziono w Ameryce. Niedojrzałe owoce, umieszczone w zbiorniku, poddaje się działaniu gazu etylowego, który przyspiesza ich dojrzewanie w czasie krótszym niż to sprawia słońce. Dzięki temu można niedojrzałe owoce przysyłać na dalekie odległości, ponieważ w drodze dojrzewają i w stanie zupełnie świeżym przychodzą na miejsce przeznaczenia.

Wiec stronnictw centrolewu w Jarosławiu.

W niedzielę 1. b. m. odbył się otrzymany wiec, zwołany przez stronnictwa centrolewu. Starostwo nie udzieliło zezwolenia na zgromadzenie pod gołym niebem, ani na dwa równoczesne zgromadzenia w dwóch salach. Wobec tego odbył się w sali „Gwiazdy“ z której usunięto wszystkie krzesła. Mimo tego około 1000 ludzi odeszło dla braku miejsca.

Zagail ob. dr. Jedliński (Wyzwolenie) przewodniczył poseł Opolski (Stronnictwo Chłopskie). Przemawiali tow. dr. Grosfeld z Przemysła i były poseł Gruszka (Piast).

Pod koniec przemówienia p. Gruszki, delegat starostwa wiec rozwiązał. Po opróżnieniu sali uformował się samorzutnie pochód. Rozpraszanie gromadzących się tłumów, trwało godzinę. Mimo rozwiązania, poseł Opolski poddał wśród zupełnego spokoju pod głosowanie rezolucję, którą jednomyślnie uchwalono.

Nakrycie wielkiej jaskini gry w Łodzi.

Polija Łódzka wykryła onegdaj w mieście wielką jaskinię gry. Po dłuższych obserwacjach pewnego domu przy ul. Lipowej, silny oddział policji przybył tam w nocy, około godz. 3-ciej.

W tym czasie nadjechała taksówka, z której wysiedli dwaj panowie w towarzystwie jeanego z „bookmacherów“ („naganiaczy“), i udali się wprost do drzwi mieszkania, wynajmowanego przez niejakiego Kleinfelda.

Policjanci usłyszeli, że „bookmacher“ zadzwonił w sposób specjalny, dając dzwonięciem jakby umówiony sygnał.

W chwilę potem policjanci w podobny sposób zadzwonili.

W chwili wkroczenia przedstawicieli władz bezpieczeństwa do pokoju, gra w ruletę odbywała się tam w najlepsze.

Na stole, jak się potem okazało, skonstruowanym w ten sposób, że jeden ruch wystarczał na ukrycie wszystkiego we wnętrzu za pomocą specjalnego mechanizmu, leżała specjalna ceratka ruletkowa, maszyna, będąca w tym czasie w ruchu, oraz mnóstwo pieniędzy.

Na widok policji wśród gości zapanała wielka konsternacja.

Przed jedną z grających kobiet leżały na stole perły i brylantowy pierścionek. Jak ustalono, przegrała ona posiadaną gotówkę i potem stawiła biżuterję.

Sprowadzonymi samochodami ciężarowymi władze bezpieczeństwa przewioły wszystkich obecnych do urzędu śledczego gdzie po wylegitymowaniu wszystkich graczy wypuszczono na wolność.

Kleinfelda, oraz obu bookmacherów zatrzymano w areszcie.

Policja znalazła na stole gry 4870 złotych 960 dolarów, kilkadziesiąt marek niemieckich oraz przeszło 200 funtów szterlingów, pozatem moc biżuterji, która tam była monetą obiegową.

Wystawa kanarków.

Klub Hodowców Kanarków i Ochrony Ptaków Leśnych „Kanarek Polski“ na Lwów i okolicę, urządza swoją doroczną wystawę kanarków w salach wykładowych Muzeum dla przemysłu artystycznego we Lwowie ul. Helmańska w sobotę dnia 7. i niedzielę dnia 8. grudnia b. r. Wystawa będzie otwarta w obydwu dniach od godz. 9-tej rano do godz. 19-tej wieczorem.

Przez obydwie dni członkowie klubu będą pełnili dyżury, a ktokolwiek tylko posiada w swoim domu kanarkę, będzie się mógł informować, aby mógł w należyty sposób kanarkę hodować.

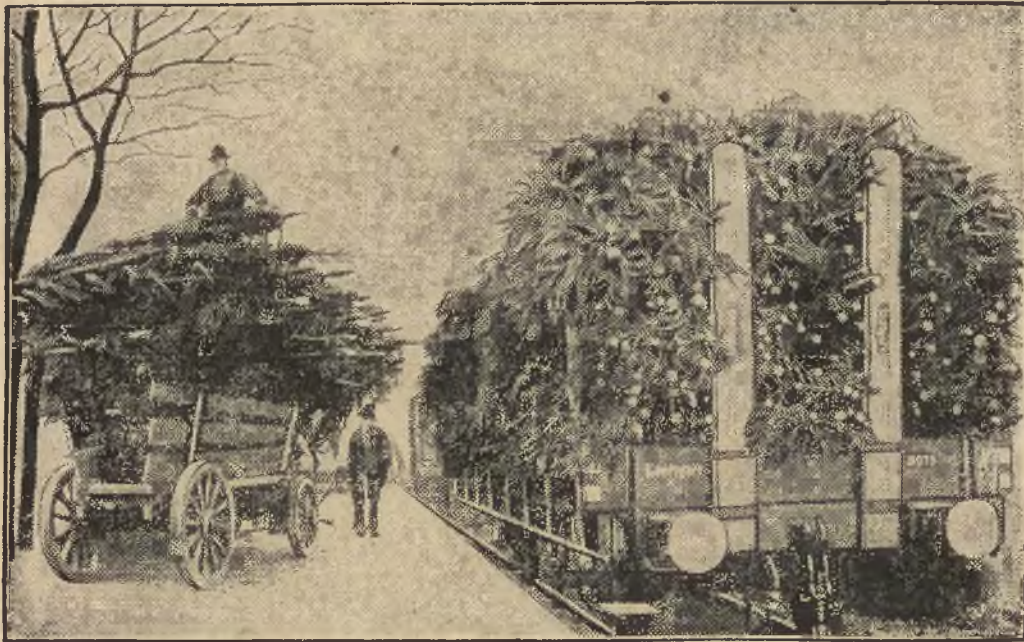
W tej myśli zapraszamy wszystkich, by raczyli naszą wystawę odwiedzić.

Na loterii fantowej można wygrać kilkanaście kanarków i jedną papugę.

Czas odnowić przedpłatę!

Boże Narodzenie za pasem...

Już obecnie dają się zauważyć oznaki ruchu przedświątecznego, który obrazują choinki, ładowane na wagony i rozwożone do miast.

Książka jest najpiękniejszym podarunkiem na św. Mikołaja i na Gwiazdkę.

Tanie i piękne książki. — Olbrzymi wybór. Bajki dla dzieci od 15 gr. począwszy.

Okazja! Znaczna zniżka cen niektórych kompletów książkowych.

Przyjmuje się wszelkie zamówienia na książki i czasopisma. — Powyżej 10 zł. udziela się książek na raty. — **Księgarnia Ludowa Lwów, Szajnochy 2.**

Ożenił się... z przypadkową narzeczoną.

Pastor kościoła św. Anity, w Montevideo przeciążony nadmiernie funkcją udzielania ślubów, nabył nadzwyczajnej biegłości w szybkim załatwianiu tych aktów.

Razu pewnego czterdziści dwie par czekało w błogosławieństwa kościelnego. Szczelnie zawałowane oblubienice stały w jednym rzędzie, w drugim narzeczeni. Tymczasem przypadek zrzucił, że w kolejce oblubienice nastąpiło jakieś zamieszanie, skutkiem którego szesnasty w rzędzie narzeczoną znalazł u ołtarza siedemnastą z rzędu narzeczoną, której wskutek zawalo-

wania nie poznał. Oblubienica ze swej strony zaledwie miała czas wygłosić sakramentalne „tak” i „amen” gdy spostrzegła, że „zdobyła” fałszywego męża. Można sobie wyobrazić przerażenie i następnie dyskusję w kołach kłerykalnych, czy zawarte w ten sposób małżeństwo jest ważne, czy też zbyteczny jest rozwód z powodu nieważności.

W Ameryce wszystko odbywa się nerwowo, nie dziwnego, że wkradają się błędy w „produkcję”.

Przeclwnicy na wspólnym zebraniu.

WARSZAWA, 4. 12. (AW). W piątek, 6. grudnia b. r. o godz. 6 wiecz. w sali resursy obywatelskiej odbędzie się niezwykle zebranie. Oto na temat reformy ustroju państwa wystąpią kolejno w charakterze prelegentów pos. BBWR prof. Wacław Makowski, prof. Wacław Komarnicki, zblizony do Str. Narodowego, senator BBWR Roman i poseł PPS Niedziałkowski. Niezwykle interesujące to zebranie odbędzie się staraniem Związku Prawników Kresowych.

Za rozmowę z Madonną.

Pewien węgierski liberal wydał małą broszurkę p. t.: „Madonna z Loreto zadaje kłam gen. Nobile”. Zapytuje w niej autor Madonnę, czy istotnie skłoniła gen. Nobilego po katastrofie jego samolotu do pozostawienia na polach lodowych swych towarzyszy i do ratowania wyłącznie swego życia, gdy zjawiała się pomoc.

Madonna odpowiada, że nie przypomina sobie, by coś podobnego podszeptła generałowi, i że żałuje, iż ludzie nadużywają jej imienia, by swą głupotę i nikczemność upozorować rozkazem wyższych nadziemskich istot.

Z powodu tego dialogu z Madonną, liberal został oskarżony o obrazę religii i

Z sali koncertowej.

Koncert kompozytorski Wallek-Walewskiego.

Lwowskie tow. śpiew. „Echo-Macierz” od szeregu lat żywi szczególne utracie ku Walewskiemu, wykonując z odpowiednim pietwizmem jego utwory chóralne. Przed przeszło 15 laty doskonałym wykonaniem „Burzy Morskiej” na Zjeździe Małopolskiego Zw. Śpiewaczego „Echo” Iwowskie zwróciło uwagę świata muzycznego na 28 lat wówczas liczącego mto. ego kompozytora, który od tego czasu zasilał literaturę muzyczną w cenne utwory zarówno z dziedziny opery („Dola” „Pomsta Jontkowa”) jak i pieśni polskiej solowej i chóralnej, a zwłaszcza ostatniej o ilustracyjnym charakterze dźwiękowym („Burza”, „Pogrzeb Kazimierza Wielkiego”, „Bajka o myszce”).

Jeśli może jego obie opery nie spotkały się z spodziewanym uznaniem z powodu mniej interesującego pokladu orkiestrowego („Pomsta Jontkowa”) i nerwu scenicznego, to przynajmniej należy, iż jego pieśni solowe przeważnie liryczne, wykazują dużo inwencji tak w melodji, jak i harmonji. Utwory chóralne, pisane z dużą rutyną w prowadzeniu głosów i interesującej harmonizacji, odznaczają się bogactwem szereg melodji i trafnego nastroju („Pogrzeb Kazimierza Wielkiego”).

Kompozytora, który z Krakowa przyjechał na tę uroczystość swej 25-letniej pracy kompozytorskiej, przyjmowano serdecznie i owacyjnie już w chwili, gdy akompanjował na fortepianie artystce opery katowickiej p. Jaworzyńskiej, która z powodzeniem wykonała szereg pieśni.

Lwowski chór „Echo” pięknym brzmieniem poszczególnych grup głosowych, precyzją rytmiczną i dynamiczną oraz artystycznym irazowaniem wiele przyczynił się do dodatniego wrażenia całego koncertu kompozytorskiego. Dyrygent p. Rangel już nieraz udowodnił, że umie n leżycie kształcić zespół chóralny i utrzymać jego produkcję na wysokim poziomie artystycznym.

Małe solo tenorowe w pierwszej połowie programu — sprawozdanie to dotyczy jedynie pierwszej połowy koncertu — odśpiewał pięknym głosem lirycznym dr. Waligórski. Gr. L.

POLSCY PROFESOROWIE W KOWNIE.

KOWNO, 4. 12. (AW). Linję demarkacyjną przekroczyli dwaj profesorowie uniwersytetu z Polski. Są to prof. Semkowicz z Krakowa i prof. Antoniewicz z Warszawy. Przybyli oni do Kowna na zaproszenie prof. uniwersytetu kowieńskiego Birzyski, który przed paru miesiącami bawił w Polsce.

skazany na 8 dni aresztu oraz 300 pengő grzywny.

W trakcie rozprawy przewodniczący sądu, osławiony Török, zwrócił się do oskarżonego z następującą przemową:

„Czy pan uważa za właściwe umieszczać w takim tonie utrzymany dialog z Matką Bożą, która w całych Węgrzech czczona jest jako patronka kraju? Czy pan nie wie, że do niej się mo flimy i wierzmy, że ona uratuje Węgry?”

Rozmawiać z Madonną — to według sędziego przewinienie... ale tenże sędzia nie chciał zdawać sobie sprawy z tego, że sam z punktu widzenia rel. popełnia bluźnierstwo, twierdząc, iż Madonna patronuje Węgram... Horthy'ego.

Ewakuacja Nadrenji.

Na lewo: Ostatnie francuskie oddziały okupacyjne opuszczają warownię Ehrenbreitstein (30. listopada). W środku: Podczas nocnej uroczystości w t. zw. „Deutscher Eck“ (Niemiecki Zakątek) u ujścia Mozeli do Renu, przy wywieszaniu niemieckiej chorągwi na warowni Ehrenbreitstein. Wypuszczano rakiety i palono światła bengalskie. Na prawo: Ozaobione chorągiewami, rojne tłumy ludzi ulicy Koblenz w dzień po ewakuacji 1. grudnia.

Życie Podkarpacia.

Wiadomości z Borysławia.

(Telef. od naszego korespondenta).

Sanacyjne interwencje poselskie na szkodę gminy i ludności.

Gmina Mraźnica, obok Borysławia, na której terenach rozpoczął się obecnie dość ożywiony ruch wiertniczy — zob. ta się w przeszłym roku na uregulowanie głównej drogi, oraz na zbudowanie przy jednej stronie jezdnii kamiennego chodnika długości około 5 km. Dla mieszkańców tej gminy oraz liczącej tu zatrudnionych robotników ma to doniosłe znaczenie, tem większe, jeśli się uwzględni skandalicznie wprost stosunki, jakie pod tym względem przedtem tu panowały.

6 miesięcy przed przystąpieniem do budowy chodnika, ogłosiła gmina, iż wszelkie rurociągi zakopane wzdłuż jezdnii, a gdzie zbudowany będzie chodnik, muszą być wykopane, gdyż później, tj. po zbudowaniu chodnika gmina pod żadnym warunkiem na rozkopywanie chodnika nie zezwoli, jeśliby zaszła potrzeba usunięcia lub naprawy rurociągów.

Ale co znaczy uchwała, czy postanowienie gminy wobec woli pana dyrektora „Gazolina“ i posta na Sejm Wojewódzkiego! Ludzie mogą brnąć po kolana w błocie, mogą łamać nogi i ręce w rozkopanych fosach, ale pana dyrektora-posta takie sprawy nie rozuszają, gdyż jeździ autem, więc nie potrzebuje używać się przeszkakiwania rozkopów. Chcąc się dostać do mieszkania, nie potrzebuje się narażać na obryzanie błotem od głowy do stóp przez kursujące auta w olbrzymim tempie na-

wet 80 km. na godzinę!

Gmina Mraźnica nie pozwoliła a solidnie nikomu innemu zburzyć chodnika kamiennego na przestrzeni około 3 km. i to w czasie słotnym, gdzie tysiące pracowników spieszy do pracy lub z teże wraca — ale panu dyrektorowi-postowi takiej przysługi odmówić nie może, bo to nie wypadal...

Firma „Gazolina“ burzy zupełnie chodnik, a kłoby myślał, że po skontrolowaniu rurociągu z powrotem chodnik ułoży, ten się grubo myli, bo na usypaną glinę rzuci się poprostu płytę, przytłuka się ją młotem, aby pękła na kilka części i sprawa załatwiona! Na to gmina pozwala, gdyż to robi firma pod dyrekcją jaśnie wtemożnego pana posta!

W taki i tym podobny sposób wywołuje się rozgoryczenie w społeczeństwie, a pan poseł, który nie powinien wykorzystywać swego stanowiska, nie kępuje się niezem i robi, co mu się podoba.

Te rozkopy trwają już kilka tygodni i minie jeszcze dobrych kilka, zanim roboty ukończone zostaną. A co się stanie, jeśli n. p. za miesiąc znowu rurociąg gdzieś się zepsuje? Skandal, aby firma nie usunęła z pola chodnika rurociągu i nie przeprowadziła je poza chodnikiem!

To chyba u nas możliwe takie porząki!
Mieszkańcy Mraźnicy.

Wiec w Kałuszu.

Kałusz, w grudniu.

W dniu 1. grudnia w sali Domu Robotniczego, odbył się wiec publiczny. Sala była szalenie wypełniona tak, iż znaczna ilość była zmuszona wrócić do domów z powodu braku miejsca.

Referat o sytuacji politycznej i gospodarczej wygłosił tow. Bogdan z Borysławia.

W dyskusji zabierali głos tow. Danylak i Smetalski. Zebrani uchwalili stosowne rezolucje.

Program radjowy.

Piątek, 6 grudnia.

- WARSZAWA. 16.15. Koncert z płyt gram. Verdi: opera „Traviata“ w wyk. opery Medj. dokończenie. — 17.45. Koncert ork. maniol. — 20.15. Transm. koncertu symf.
- KRAKÓW. 16.00. Pogadanka dla rodziców. 16.55. Pogadanka dla dzieci. — 18.55. Rozmaitości.
- POZNAŃ. 17.45. Akademia Finlandzka. — 19.15. Nadprogram wyk. art. Teatru Nar.
- KATOWICE. 19.05. „Jak należy wnosić i popierać oskarżenia prywatne“.
- LJPSK. 19.30. Koncert orkiestry wojk. — Muzyka lekka. — 20.30. „Alkestis“ — poemat z chórami i orkiestrą.
- BRATISLAVA. 16.30. Koncert soli tow.
- BERLIN. 19.05. Jazz amerykański. — 21.30. Koncert. — 22.30. Muzyka operetkowa.
- PRAGA. 20.00. Muzyka popularna. — 22.25. V. Koncert muz. społecznej.
- WIEN. 16.30. Koncert solistów. — 20.00. Recital skrzypcowy. — Następnie lekki koncert kapeli.
- BUDAPESZT. 17.30. Wieczór Piński. — 19.30. Transm. z Opery Król „Bank-Ban“ — opera Erkla.

Scena ze słynnej opery

młodego kompozytora praskiego, Jaromira Weinbergera, pt. „Szwanda“, która w tryumfie obiegła wszystkie sceny niemieckie. Na rycinie scena z-aktu II., przedstawiająca egzekucję (której bohater ostatecznie zdołał uniknąć).

Lekarz wojsk. oskarżony o uwalnianie poborowych za łapówki.

(y) Od dwóch dni toczy się ponownie przerwana przed kilku tygodniami rozprawa przeciw lekarzowi wojskowemu, majorowi dr. Jerzemu Urbanowiczowi, oskarżonemu o uwalnianie z wojska poborowych za łapówki. Bezpośrednich dowodów winy oskarżonego nie nagromadzono podczas śledztwa. W czasie rewizji zakwestjonowano 2.000 dolarów i cenną biżuterję w mieszkaniu oskarżonego, znawcy zaś lekarze stwierdzili tendencyjność orzeczeń w 58 wypadkach. Oskarżony w śledztwie i na rozprawie przeczył jednak swej winie.

Wczoraj na rozprawie wypowiedzieli swe opinie znawcy - lekarze: ppłk. dr. Dzierżyński i ppłk. dr. Zienkiewicz. W czasie badania „zakwestjonowanych“ owych 58-miu — stwierdzili znawcy o 40-tu ślady nerwicy i choroby Basedowa. W czasie wydawania orzeczenia przez oskarżonego mogli oni być o wiele bardziej chorzy. Wobec tego oskarżony wyszedł obroną ręką w 40-tu wypadkach.

gorzej jednak przedstawia się sprawa z pozostałymi. Ci bowiem zostali zwolnieni na podstawie schorzenia systemu ośrodkowego nerwowego. Choroba ta pozostawia trwałe ślady. Oskarżony wykazywał jednak, iż jeden z nich, Aron Bergman, zmarł w

szpitalu w Kulparkowie.

W celu usunięcia wszelkich wątpliwości postanowiono zbadać dziś 9-ciu z nich na sali rozpraw w obecności dra Urbanowicza, celem ostatecznego ustalenia winy oskarżonego.

Wyprawa podlwowsk. rabusiów na malny i podróżnych.

(y) Z końcem czerwca i w lipcu br. dokonano szeregu napadów rabunkowych w okolicy Obroszyna i Zimnej Wody.

Dnia 26. czerwca napadło dwóch opryszków na Markusa Kwalbruma, Bandyci po zagrożeniu rewolwerem zrabowali kupcowi 100 zł.

Dnia 5. lipca ci sami rabusie napadli i uderzyli kołem po głowie Berischa Karpa. Woźnica zaciął jednak konie i zdołał wydostać się z matni.

Dnia 16. lipca na drodze między Zimną wodą a Koropnicą rabusie napadli na Majera Willnera i Natfalego Feuera. Jeden z opryszków miał twarz poczernioną sadzą. Pod groźbą noży i pałki bandyci zrabowali złote łańcuszki i zegarki Willnerowi i Feuerowi, wyrządzając szkódę 310 zł.

Zdradziły go dwie pary spodni.

(y) W nocy na 12 września br. posterunkowy przytrzymał w ogrodzie Koścjuszki 18-letniego Szczepeana Kulawca i Jana Teluka. Pierwszy z nich miał dwie pary spodni na sobie. Szczegół ten zwrócił uwagę po liejanta, przeto odstawił ich do komisarjatu.

W czasie dochodzeń ustalono, że jedną parę spodni Kulawiec skradł tej samej nocy przy pomocy żeraki przez otwarte okno z mieszkania F. Pluty przy ul. Lenartowicza l. 17. Okazało się również, że obaj kamraci przez otwarte okno dostali się do mieszkania kap. Giżyńskiego przy ul. Sądowej l. 5, skąd skradli złoty zegarek, pierścionek, obrączkę, sygnet i portfel, zawierający kilkanaście zł. Następnie w ten sam sposób popełnili kradzież na szkodę R. Makarnikowa, zam. przy ul. Zdrowie l. 6 i Jana Szewczuka, zam. przy ul. Sądowej l. 3. W czasie oglądania łupu skradzionego w mieszkaniu kap. Giżyńskiego, Teluk wywnioskował, że obrączka nie jest złota. Przegryzł ją zębami i rzucił w błoto. Złoty zegarek i pierścionek dał swemu szwagrowi Józefowi Łumickiemu do sprzedaży. Jako zaliczkę dał mu Łumicki 58 zł. W czasie rewizji zegarek ten wraz z pierścionkiem odebrano.

Wczoraj po odbytej rozprawie sędzia r. Szulistawski skazał Kulawca na 7, Teluka na 10, Łumickiego zaś na 6 miesięcy więzienia. Współoskarżona, żona Łumickiego, Stanisława, uwolnioną została od winy i kary.

Na krugi dzień ci sami bandyci napadli na Jakóba Münzera, zranili go nożem w plecy i zrabowali 25 zł., oraz 4 bułki.

Szczęśliwie wyostał się z rąk opryszków Jan Kozolup. Gdy go opadli rabusie, Kozolup chwycił za wiały i przepłoszył bandytów. Z zemsty strzelił jeden z nich za odjeżdżającym, kula zaś przedziurawiła czapkę Kozolupowi.

Policja, poszukując opryszków, przytrzymała w lesie obroszyńskim dwóch braci, 17-letniego Jana i starszego o dwa lata Klemensa Rokietów, zam. w Skniłówkach Małych. Twierdzili oni, że poszli do lasu na malny. Niektórzy z poszkodowanych agnoskowali ich jednak jako rabusiów.

W ub. poniedziałek stanęli oni przed sądem przysięgłych. Dziś za padnie wyrok w tej sprawie.

Kronika.

Lwów, dnia 5 grudnia 1929.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO:

Czwartek, o godz. 7.30 wiecz. „Trio“.
Piątek, o godz. 7.30 wiecz. „Trio“.
Sobota, o godz. 3.30 popoł. „Cudowny pierścień“ (przedstawienie dla dzieci młodzieży szkolnej, ceny niższe).

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Czwartek, o godz. 7.30 wiecz. „Adwokat i róża“.
Piątek, o godz. 7.30 wiecz. „Adwokat i róża“.
Sobota, o godz. 7.30 wiecz. „Adwokat i róża“ (Gość, występ. W. Brydzińskiego).

REPERTUAR TEATRU REW. „GONG“.

W czwartek, 5. grudnia premiera. — Czwarta rewja „Gong Jazz“.
Codziennie 2 przedstawienia o 7.30 i 9.30 wieczór.

ŚWIĘTY MIKOŁAJ zawią w piątek, dnia 6. b. m. do Teatru Wielkiego, miasąc w darze lwowskim dzieciom parę godzin prawdziwej uciechy i emocjonujących wrażeń na przedstawieniu „Cudownego pierścienia“, które odbędzie się o godz. 3.30 popołudniu.

NAJBLIŻSZA NOWOSCIA MUZYCZNA z jaką wystąpi Teatr Wielki, będzie „Księżniczka (Hänsel)“, operka Kalmara. Główne role kreować będą p. Wawrzyniak, oraz pp. Hermanowa i Kuleczyka (dublują rolę tytułową), Korabianka, Kuligowski, Tatrzański, Kowalski, Szosland.

NOWA PREMIERA W TEATRZE REWJI „GONG“ Pomimo nadzwyczajnego powodzenia, jakim cieszy się przebojowa rewja „Ostrożnie na zakrętlach“ wchodzi od czwartku 5. b. m. na repertuar „Gongu“ nowa rewja p. t. „Gong Jazz“ w 11-tu związkach.

Rewja ta pomysłowo wyreżyserowana i muzycznie wyuczynowana, wykazuje w całej pełni wartość rytmiki, tempa i brawurowego humoru — trzy tak cenne walory w nowocześnie pomyslanej i wystawionej rewji.

Nowe i aktualne sketsche, pióra wybitnych autorów, balety i ewolucje nieczłównych „Kozłuski-Girls“, pomysłowe dekoracje, humor, werwa i szampański temperament, oto główne zalety nowego programu „Gongu“.

A więc wczwartek, dnia 5. b. m. Codziennie dwa przedstawienia o 7.30 i 9.30 wieczór.

ZARZĄD OBWOD. FUNDUSZU BEZROBOCIA we Lwowie, zawiadamia, iż z dniem 30. listopada b. r. przeniósł swe biuro z ul. Kopernika 9, II p., na ul. Długosza 9.

BONY ZAMIAST JAJMUŻNY. Na Kom. Op. społ. uchwalono regulamin dla zwalczania zebraństwa systemem bonowym, oraz zatwierdzono podział gminy m. Lwowa w myśl ustawy o opiekunach społecznych na 9 okręgów i 49 obwodów. Na czele okręgów stać będą opiekunowie społeczni, zaś na czele obwodów — opiekunowie obwodowi. Z dziesięciu okręgów sześć będzie katolickich, a trzy żydowskie. Równocześnie załatwiono kilka próśb zakładów opiekuńczych o subwencje.

DO ZBROJOWNI ZAMIĄST DO DOMU Wczoraj w nocy jakiś pijany osobnik usiłował dostać się do zbrojowni przy ul. Podwale. Żołnierz stojący na warcie strzałem

w powietrze „otrządził“ i przepłoszył amator „możnej z siłą“.

NAGLE WYPADKI CHOROBY. W ul. Legionów zachorowała wczoraj nagle Paulina Leśków.

W ogrodzie Kościuszki znaleziono również leżącą w stanie nieprzytomnym kobietę nieznanego nazwiska. Obie zostały odwiezione do szpitala.

W rzeczywistości przy ul. Nenckiego uległ zatruciu niejaki Tenenholz po zażyciu nieznanego środka. Lekarz Pogo owia rat. zarządził przepłukanie żołądka. Nie wiadomo, czy było to przypadkowe zatrucie, czy też usiłowane samobójstwo.

SAMOWOLA KAMIENICZNIKA. Edward Boeher, zam. przy ul. Murarskiej 22 doniósł policji, że właściciel tej realności St. Burnatowicz, zamknął mieszkanie noszącego i nie chciał go wpuścić do wnętrza. Groźny ten mąż skapitulował jednak na widok przybyłego policjanta i zrezygnował z dalszej wojny z lokatorem.

PARCE SAMOCHODOWE POWODEM DWÓCH WYPADKÓW. W ul. Słonczowej auto nr. 7353 kierowane przez Kazimierza Pękale, najechało na Beniamina Schneebauma, zam. przy ul. Żróblej 31. — Na szczęście potrącony poza kontuzjami nie doznał ciężkiego uszkodzenia ciała.

W pobliżu rogalki Stryjskiej auto nr. 7511 najechało na wóz Iwana Steczyżyna. Koń wieśniaka został skaleczony w nogę i w brzuch.

SPRZENIEWIERZENIE I OSZU TWO Mieczysław Erlbaum, akwizytor dziennika „Der Morgen“ został aresztowany za sprzeniewierzenie kwoty 62 zł.

Los jego podzielił Franciszek Prokopowicz, którego aresztowano za oszustwo.

FATALNA UCIECZKA Z HOTELU. — W czasie kontroli hotelu „Wanda“ przy ul. Trybunalskiej, bawiąca tam Helena Kostnowska skooczyła z ganku I-go piętra na podwórce, nie chcąc zejść na policję. Następstwa ucieczki tej były fatalne, gdyż doznała ona tak ciężkich obrażeń, że zawezwany lekarz Pogotowia rat. polecił odwieźć ją do szpitala.

JEDEN ZBIEGŁ. DRUGI GROZI SWĘJ POŁOWICY ŚMIERCIĄ. Anna Korzeniowska, zam. przy ul. Głębokiej 15, doniosła policji, że mąż jej Józef, liczący 37 lat, wydadł się z domu i przepał bez wieści. Zaginiony jest wzrostu niskiego, brumet, ubrany był w szarą zarzutkę i ubranie zielonkawe w kratki.

Innego rodzaju emocje przeżywa Julja Ganezarska, zam. przy ul. Lwowskich Dzieci 36. Mąż jej Stanisław nie chce ją wpuścić do mieszkania wraz z 18-miesięcznym dzieckiem i grozi jej śmiercią. Ganezarska w obawie o swe życie, zabrała swą pościel i mieszka obecnie przy swej siostrze. Powodem furji „pana i władcy“ jest odmowa uciążliwej połowicy dania stu złotych na wkład. Jak z tego wynika, nie jest to powód wielkiej wagi. Woląc tego, można mieć nadzieję, że po „burzy“ niebawem znów słońce zaświeci.

PRZYTRZYMANIE ZŁODZIEJKI WRAZ Z ŁUPEM. W ul. Karnej policjant przytrzymał 26-letnią Marię Sobieszko, bez zajęcia i miejsca zamieszkania, która niosła w worku futro pobite białymi polkami, ubranie nowe z materii angielskiej, 25 m. płótna na obrusy, 29 m. płótna białego, 4 poszewki w niebieskie paski, 2 poszewki na pierzynę. Rzezy te skradła na szkołę nieznanego właściciela. Poszkodowany może odebrać je w policji.

Odpowiedzi Redakcji.

Joteska, Kału z. Wasze sprawozdanie o wiecu z 1. b. m. skróciłmy ze względów cenzuralnych. Prawdopodobnie wasz artykuł z ub. mies. umieszczony był w jednym z numerów skonfiskowanych.

WOLI MIESZKAĆ PRZY NARZECZONEJ NIŻ PRZY RODZICACH. S. to Körner, zam. przy ul. Tatarskiej 1. 8, doniósł policji, że 16-letni syn jego Karol, uczeń fryzjerski, przed kilku dniami wydadł się z domu i więcej nie wrócił. Donoszący przypuszcza, że zaginiony mieszka u swej narzeczonej, Geni Merkel, zam. przy ul. Czackiego 6. Kto chce kochać, cierpieć musi. — mówi przysłowie. W tym wypadku nie cierpi jednak Lolo wraz z Genią, lecz rodzice wyroska, Lolo, daj więc znak życia o sobie.

KRADZIEŻE MIESZKANCIOWE. Niwycierci narazie osobniw włamali się do mieszkań właściciela dóbr Leona Szepteykiego, przy ul. Zielonej 1. 30, skąd skradli 20 sztuk srebra stołowego, nieustalonej wartości.

Z mieszkania Zofji Lasterówny, przy ul. Kalerzej 1. 8, skradziono płaszczy, wartości 300 zł.

Dodatkowy kredyt dla teatrów miejsk.

Na komisji finansowo-budżetowej uchwalono w myśl referatu dyr. Suessera zgodnie z Mag'sratem przyznać dodatkowy kredyt dla teatrów miejskich w budżecie zwyczajnym na rok 1929/30, w czem mieści się również zapomoga dla personelu teatrów miejskich, który za poparcieńniej dyrekcji nie otrzymał pełnych poborów za wzesień.

Repertuar kin lwowskich.

APOLLO: „Kobieta i Pajac“.
CASINO: „Tragedja dziedzicznie obciążonego“.
CHIMERA: „Błękitny wale“.
COLOSSEUM: „Zielona brygada“.
FATAMORGANA: „Miłość Kozaka“.
GRAZYNA: „Trzy namiętności“.
KOPERNIK: „Miłość w pustyni“.
LEW: „Grzeszna miłość“.
LUNA: „Wrogowie ognia“.
MARYSIENKA: „Miłość w pustyni“.
OAZA: „Całować, to nie grzech“.
PALACE: „New York w nocy“ 2-gi film dźwiękowy.
PAN: „Wiezien św. Heleny“.
PASAZ: „Tom-Mix“.
POLONIA: „Szaleństwo jednej nocy“.
PROMIEN: „Prezydent“ z I. Mozzuchinem.
STYLOWY: „Jego pierwszy odus“.
UCIECHA: „Mi sto Cu ów“.

Wykłady Uniw. Ludowego i TUR-a w Lwowie.

Czwartek, dnia 5. b. m., o godz. 7 wiecz. Lw. Org. Młodz. TUR. Rynek 8, I. p., Inż. Wł. Trzebiatowski: „Chemja życia podziennego“ z doświadczeniami.

Czwartek, dnia 5. bm., o godz. 7 wiecz. Zw. zaw. Metalowców, ul. Ormiańska 31, I. p., tow. B. Skalak: „Ferdynand Lassalle“ z przeżyciami.

Kącik humoru.

W SZKOLE.

Podczas godziny gramatyki nauczyciel mówi:

— Zaję, utwór mi tryb rozkazujący o l zlania: kon ciagnie wóz.

Uczeń: Wio!

MOŻNA I TAK

Młoda mężatka: — Jak sobie radzisz, jeżeli twemu mężowi nie smakuje jedzenie?

Doświadczona: — Daję mu kapelusze i łaskę.

X OGŁOSZENIA X

UKRAINSKA gimnazjalistka poszukuje zajęcia. Zgłoszenia do Dziennika Lud. pod „Zagadka“.

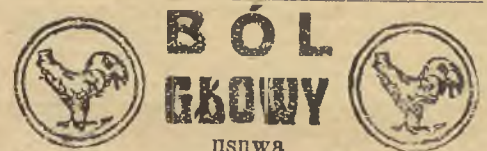
SMACZNE SNIADANIA do wyboru po 60 gr. poleca Pokój do śniadań Henia, ul. Trybunalska 4.

BUTY ANGLIJSKIE, obuwy męskie, damskie, wykonuje do miary na spłaty Kieda, Turocka 1, bozna Pełczyńskiej.

BEZROBOTNY przyjmie jakiegokolwiek dorwyweze roboty, jak noszenie węgla z piwnicy, odnośnienie, przenoszenie i t. p. Zgłoszenia do Adm. „Dzien. Lud.“ pod A. B.

URZĘDNIK, który zająłby się administracją Związku i korespondencją w godzinach wieczornych, poszukiwany natychmiast. Zgłoszenia między 6 — 8 wieczór, w Związku Zaw. Automobilistów, ul. Cicha, l. 7. Lwów.

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojсковą, wydaną przez PKU Sanok, na nazwisko Przybyła Stanisław, urodzony w 1905 r.

usuwa

PROSZEK DLA DOROSŁYCH

z f. m.

„KOGUTEK-Migreno

Nervosin“

wyrobu apteki

GĄSECKIEGO w Warszawie

Sprzedają apteki

1 NA ŚW. MIKOŁAJA
Piękne podarki, we wielkim wyborze, od 1 zł. począwszy, poleca: Magazyn „NOBLESSE“ Jagiellońska 11. a.

Ogłoszenie.

W niedzielę, dnia 22. grudnia 1929. o godzinie 13-tej, odbędzie się w lokalu p. Szulima Biskupa pod Nr. domu 203 w Olesku Ogólne Zgromadzenie członków Kasy Zaliczkowej w Olesku w likwidacji stow. zarej. z ogr. poręką, na które Szan. P. T. uprzejmie się zaprasza.

Porządek dzienny: 1) Sprawozdanie likwidatorów z czynności i rachunków za czas od 1. stycznia 1929 do czasu skończenia likwidacji. 2) Sprawozdanie likwidatorów w przedmiocie skończenia likwidacji i wniosek o wykreślenie firmy. — 3) Sprawozdanie Rady nadzorczej z dokonywanych czynności i wniosek tejeż co do odpisania strat administracyjnych. 4) Sprawozdanie komisji rewizyjnej i wniosek tejeż na udzielenie Zarządowi i Radzie nadzorczej absolutorjum z czynności i rachunków za czas od 1. stycznia 1929 do czasu skończenia likwidacji. 5) Ewent. wnioski członków.

Olesko, dnia 2. grudnia 1929.

Likwidatorowie:
M. Basches, Ch. Bokhart.

Kupujcie książki tylko w Księgarni Ludowej!

Wszelkie zamówienia skuteczniajcie tylko w **Księgarni Ludowej!**

Księgarnia Ludowa dostarcza wszelkich książek i czasopism!

Abramowski: Idee społ. kooperatywnego	1.—	Limanowski: Mazowsze pruskie	1.50
Anusz: Polska to wielka rzecz	2.50	— Polska myśl socjalist.	1.60
Beer: Historia powszechna socjalizmu w 5 cz.	9.—	— Bolszewickie państwo	—25
Bauer: Droga do socjalizmu	—15	Lomnicki: Komuna paryska	1.—
— Bolszewizm czy boj. niem.	1.—	Małniczy: Warszawskie szpitale	—75
Biegeleisen: Reforma rolna w państwach europ.	12.—	Markis: Pisma niewydane	1.80
Bielajska: Nullo i jego towarzysze	4.55	— Kapital 2 cz.	12.—
Bornstein: Izby robotnicze	—60	— na lepszym papierze	16.—
Brodacki: Wincenty Witos	1.—	Martynowski: Barykady	1.—
Brückner: Słowianie i wojna	2.50	Mehring: Karol Marks	7.50
Bucharin: Hist. materializmu dziej.	8.—	Milewski: Cele polit. agrarnej	—40
Chlebowski: Rozwój kultury pol.	2.10	— Kwestja socjalna	—40
Czapiński: Państwo a Kościół	—80	— Reforma rolna w Anglii	—40
— Dokąd kler prowadzi Polskę	—90	Niedziałkowski: Teoria i praktyka socj.	5.—
— U źródeł bolszewizmu	—15	Orsetti: Socj. kooperatywy belg.	—60
Cunow: Pochodzenie rel. i wiary	4.50	Paszowska: Uwolnienie Piłsudskiego	1.50
Daszyński: Pamiętniki 2 t.	16.—	Petyniak: Ekonomja społ.	4.60
Dąbrowski: Sacco i Vanzetti	—80	Peryatłkowicz: Współcz. encyklopedia polit.	6.—
Dębski: Krwawe zajście u Hennenberga	—50	Piekiekiewicz: Siły ludu naszego	1.60
Diamand: Zagadnienie drożyzny	—25	Piłsudski: Wspomnienia o Narutowiczu	1.50
Fabierkiewicz: Rosja współczesna	5.50	Piotrowski: Kościół a szkoła	—25
Grabiec: Dzieje współcz. 2 cz.	4.—	Plechanow: Zagadnienia marksizmu	2.40
— Powstanie styczniowe	2.50	Polonczyk: Droga odrodzenia narodu	2.—
Grabski: Zarys rozwoju społ.	2.40	Porzadek: Walka o demokrację	3.—
Gross: Międzyn. org. pracy	1.10	— Religja a polityka	—70
— Przebudowa i odbudowa Polski	1.20	Posner: 5 lat pracy w senacie	8.—
Handelman: Rozwój narodowości nowoc.	5.—	— Prawo międzyn. przyw.	—30
— Francja a Polska	10.—	— Locarno	—30
Hausner: Listopad 1918	1.60	P. P. S.: Księga pamiątkowa	3.50
Hołówko: Kwestja narod. w Polsce	—25	Rumiez: Jak upadła Polska szlachecka	1.50
— O zmianę konstytucji	1.50	Rutkiewicz: Co dają Kasy ch.	—30
Hrelanicki: „Ze wspomnień“	1.80	Soroła: Listy o Polsce	1.—
Jastrzębski: Organizacja pracy fizycznej	5.—	Sempolowska: Z tajemnic Ciemnogrodu	—90
Kautski: Zasady socjalizmu	1.60	Siwik: W walce o prawdę	8.50
— Rewolucja proletariacka	6.—	Siedziński: Wspomnienia	—60
— Przeciwnictwa interesów klas.	—40	Smith: Badania nad naturą i przyczynami bogactwa narodów	6.50
Kolki: Manifest komunistyczny	—50	Sokolowska: Interesy gospod.	—30
Kozłowski: Ekonomja polityczna	1.25	Starzyński: Ustrój prawno-polit. Polski	13.—
Kornilowicz: Akcja społ.-kult.	3.—	— Projekt reformy konst.	2.60
Kraheleka: Praca dzieci i młod.	2.50	— Program rządu pracy	1.—
— Łódzki przemysł włók.	1.—	Szczepański: Organizacja kas chorych	—60
— Ochrona pracy	1.—	Szpotkański: Początki polsk. socjalizmu	—15
Krajewski: Tajne związki polit.	1.—	Sztetnerowa: Młodzież robotnicza	1.—
Kraus: Portrety socjologów	1.85	Szymański: Wspomnienia	—50
Kropońkin: Zdobyte chleba	4.—	Szymański: Spolem!	—20
— Wielka rewolucja franc. 2 części	7.60	Tarnowski: Nasze przedstaw. w Paryżu i Petersburgu	1.—
— Państwo i jego rola hist.	1.—	Tannenbaum: Skarb Rzplkiej	5.—
Konstanki: Szkice ekonom. i fil.	1.20	Toeplitz: Zagadnienia polit. kom.	2.50
Krzywicki: Rosja sow. 2 cz.	12.—	Totopulanc: Formy ruchu rob.	1.—
Krzyżanowski: Nauka o pieniądzu	4.—	Tołstoj: Kara śmierci	—60
Kumaniński: Dokumenty do powstania państwa polsk.	2.60	Tschirn: Moralność Boga	—60
— Odbudowa Polski	20.—	Vanderweide: Prooctwa Marksa	—25
Kurajczak: Studja socjologiczne	1.—	Wrota: O chwili obecnej	—40
Kwapieńki: Organizacja bojowa	1.—	Wasilewski: Europa po wojnie	1.60
Lafargue: Praca i myśl. wobec maszyny	—65	— Zarys dziejów PPS.	2.80
Landau: 8 godz. dzień pracy	3.60	— Sprawa kresów i mniejszości nar. w Polsce	—35
Lasalle: Wypisy dla robotników	—80	Wronki-Hoene: Metapolityka	5.—
Leopolda: Czwarta Brygada	1.20	Zawadzki: Wartość i cena	3.—
Lieberman: Wojna i pokój	—40	Zielińczyk: Hoene-Wronski	2.—
		Śpiewnik młodego robotnika	—80

Powyżej 10 zł. udzielamy książek na dogodne raty!

Księgarnia Ludowa Lwów, Szajnochy 2.